



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lvdovici Carrionis Antiqvarvm Lectionvm Commentarii III

Carrion, Louis

Antverpiæ, M D LXXVI

Vorat ignem. supra est hominemque Deumque. fluctusque natantes
moenia mundi. locus Manilij de Lucretio expressus. varijs locis Manilius
emaculatus. Cap. XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70907](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70907)

Arriacere feris, nec fracta ruentibus undis
 Saxa, nec ad vastae trepidare silentia siluae.
 Tam tunc hasta manu, iam tunc cervice pharetra
 Et ferri properatus amor, durataque multo
 Sole geluque cutis, tenero nec fluxa cubili
 Membra, sed ingenti saxum commune magistro
 quinque, vt minimum, octo versibus insunt men-
 dia, quae hac spongia, hunc in modum, elui poterit:
 Haec mihi prima Ceres, haec laeti munera Bacchi
 Sic dabat ille pater, mox ire per ania secum
 Lustra, gradu maiore trahens, visisque docebat
 Alacere feris, nec fracta ruentibus undis
 Robora, nec vastae, trepidare silentia siluae.
 Item dunc hasta manu, iam tunc cervice pharetra,
 Et ferri properatus amor, durataque multo
 Sole geluque cutis, tenero nec fusa cubili
 Membra, sed ingenti saxum commune magistro,
 quam illorum per suum emendationem, nec
 opinor, eorum qui poesim non aspernantur,
 insuper habendam iudicauerit. Eadem de re Va-
 lerius Flaccus canit:

Lib. I. Ar-
gonaut.

Illum nec valido, spumantia pocula Baccho
 Sollicitant; veteri nec conspicienda metallo
 Signa tenet; stupet in ducibus, magnumque sonant
 Haerit; & Herculeo fert cominus ora leoni.

orat ignem. supra eum hominemque deumq. flu-
 ctusque natantes. noenia mundi. locus Ma-
 nilij de Lucretio expressus. varij locis Ma-
 nilius emaculatus.

CAPVT XIX.

NON totiens Herculi, cum excetra res fuit,
 quotiens mihi cum Manilio, cui, ramentum hy-
 drae.

Ant. Mureti
 Varia Lectorum
 LIII
 23

drae quo plura capita succido, eo plura suppulla-
scere sentio, ne itaque lucta sit inanis, & ridicula,
eum suo modo posthac agere iubebimus, si tamen
ante nonnulla, eaque leuia, reciderimus: aut si
terram recidenda carptim indicauerimus.

Sen liquor hoc peperit, sine quo riget arida rerum

Materies, ipsumque vocat, quo soluitur, ignem.

corrigere:

—ipsumque vorat, quo soluitur, ignem.

mox:

Semper erit genus in pugna: dubiumque manebit

Quod latet, & tantu superest hominum, acumq.

Lege:

—& tantum supra est hominemque deum, quos

paulo post:

Tertia fors vndas strauit, flammisque natantis,

Aequora perfudit toto nascentia ponto.

scribe:

—fluctusque natantes.

subinde:

At parte ex alia citro volat orbe corona,

Luce micans varia: nam stella vincitur vna

Circulus in medio radians: quae proxima fronte

Candidaque ardenti distinguit lumina flamma.

in his, versus tertius longe aliter in libro Genibla-
censi concipitur; & quo modo eum proculdubio
poeta scripsit, nimirum:

—Stella vincitur vna

Circulus in medio radians quae maxima fronte.

nisi forte, quod suspicor, radius potius scribendum
est, aut versus illi proximo, distinguens, non distin-
guit, iam vero illa,

Serpentem magnis Ophiuchus nomine signis.

K 5

Diuidit

Man. li.
quif.
CXXXV.

Ibid. vers.
CXLV.

ver. CLV.

vers. lili
CCCXXII

Diuidit, & toto mergentem corpore, corpus

Explicat.

si veteris libri scripturam non contemnimus, ita
icribemus:

ibid. vers.

cc.

xxv.

Serpentem magnis Ophiuchus nomine signis

Diuidit, atque etiam totum ingens corpore corpus

Explicat.

quod tamen à poeta scriptum fuisse, in tanta le-
ctionum varietate, sibi sententia semper constan-
te, nolim praestare. vt contra illud fide mea re-
ctum esse iubeo:

vers. ccc.

xxx.

Et Phoebus sacer ates, & vna gratus Iaccho

Crater.

pro quod in vulgaris aetate libris est:

Et Phoebus sacer ates & magno gratus Iaccho

Crater.

aperte versus reclamante. quod qui non viderunt,
miror qua parte corporis oculos suos habuerint
dehinc interitio non ita longo.

ibid. vers.

cccc.

xiii.

Tunc subeunt haedi claudentes sidere pontum

Nubibus, & mundi nutriti rege capella.

qui versus eleganti sine minima mutatione ele-
gantium antea amissam recipient, si ita scribantur:

Tunc subeunt haedi claudentes sidere pontum,

Nobilis & mundi nutriti rege capella:

Cuius ab vberibus magnum ille ascendit Olympi,

Lacte fero crescens & fulmina, vimque tonandi.

Hanc ergo aeternis merito sacravit in astris

Juppiter, & caeli caelum mercede reppendit.

de capra Amaltheae sermo est. de qua Varro, Qui-
dius, & Etantius, alij multa deinde:

ibid. vers.

cccc.

Vltima quae mundo semper voluntur in imo,

Quis innexa manent caeli fulgentia templa,

Nas.

Ant. Mureti
Varia Lectione
LIB
28

Nusquam conspectum redeuntia cardine verso
Sublimem speciem mundi, similiſque figurâs
Astrorum referunt.

emenda, nisi mendosos habere mauis:
Ultima quae mundo semper voluntur in imo,

Quis innexa manent caeli fulgentia signa.
Nusquam in conspectum redeuntia cardine verso.
Sublimis speciem mundi, similiſque figurâs
Astrorum referunt.

scripsi primum, caeli fulgentia signa: de ijs enim lo-
quitur poeta, non de aëre aut de caelo. deinde po-
fui, in conspectum: pro eo quod erat; *conſpectu*. sen-
tentia postulante, & vet. cod. *diuante*. postremo
emendauit, *Sublimis speciem mundi*; cum ante ele-
geretur; *sublimem speciem mundi*. cuius emenda-
tio, is rationem qui petat, idem omni ratione ex-
pels esse videatur. subiungam & alias aliquot e-
mendatione priusquam alio profero. illud ita-
que mendosum est:

Nusquam turba nocet: nihil illi partibus errat;
Latius & lenius, mutatque ordine fertur.

Ibid. vers.
CCCC.
LXXXIII

& scribendum:

Nusquam turba nocet: nihil vllis partibus errat;
Laxius aut lenius, mutatoque ordine fertur.

ne illud quidem bene habet;

Qua pateat mundum, vni numine verti;
Atque ipsum esse Deum, nec forte coisse magistra,

CCOC
LXXXVII

eum vetus sit lectio:

Atque ipsum esse Deum, nec forte coisse magistra.
quam in partem apud Sallustium, Ciceronem, Li-
uium, alios; frequenter peccatum est, uti in ha:

Si fors ista dedit nobis, fors ipsa gubernet.

cum vera sit scriptura:

Si fors

Si fors ista dedit nobis fors ipsa gubernet.
Eleganter autem Manilius de placitis Epicuraei
diferens, Lucretiana verba vsurpat. quale est il-
lud Lucretio familiarissimum; moenia mundi, quo
etiam libri II. vitur:

Cum tarta strueret moles per moenia mundi,
Sed praestat carmen Manilij à nobis emendatum
apposere, illique Lucretianos versus, quos expri-
mere voluit, subijcere. sic enim utroque sibi ex cō-
fessionem opposito, quid noster sit assecutus, intel-
ligitur. & Manilij quidem haec sunt:

*Ac mirram praesens ratio non vlla videtur,
Qua pateas mundi, im diuino nupine verti;
Atque ipsum esse deum, nec forte coisse magistra
Ut voluit credi, qui primus moenia mundi
Seminibus struxit minimis, inque illa resoluat;
E quis & maria & terras & sidera caeli
Aetheraque immensos fabricantem finibus orbis
Soluentemque alios constare, & cuncta reuerij
In sua principia & rerum mutare figuras.*

Lucretius
lib. v.

Lucretij autem illa:
*Quippe etenim pressis terrae corpora quaeque,
Propterea quod erant grauiora & perplexa, coibant,
In medioque imas capiebant omnia sedes.
Quae quanto magis inter se perplexa coibant;
Tam magis expresserunt quae mare, sidera, solem,
Lunamque efficerent! & magni moenia mundi.
Omnia enim magis haec è laeuibus atque rotundis
Seminibus, multoque minoribus sunt elementis
Quam tellus.*

Manil. lib. I.
vers. 10.
XXXVI.

Vnam atque alteram maculam in eodem poeta
deleamus: deinde manum de tabula.

In quo consumit Phoebus lucemque, moramque,
emenda

Ant. Mureti
Varia Lectione
LIII
28

emenda errorem totiens iam obuiam:

In quo consummat Phoebus lucemque moramque
post vero,

Innuiaque obliqua radiorum munera stantia

Dat pariter minimum nobis.

scribe, vt poeta scripsit:

Dat per iter minimum nobis.

deinde:

Fila trahunt alti circum comitantia caeli,

Intervallo pari seruantes limite semper.

corrige:

Fila trahunt alti cursum comitantia caeli,

Intervalla pari seruantis limite semper.

illud enim, seruantis, omnino ad caelum referen-
dum est. mox:

Non opus est magni casus, sed numinis ordo.
verba suum in ordinem restituendo, lege:

Non casus opus est, magni sed numinis ordo.
qua sententia hoc caput concludimus:

Militia plebi volentis. phrasia Graecorum à Sal-
lustio expressa. Sallustium eam in rem cor-
rectus.

CAPVT XX.

SICVTI cum primo scos propola recentes
Protulit, haud precio inerti dat primitus paucos.
itidem ego hoc capite facere cogito. cum enim
amplissimas in Sallustiū castigationes, ex varijs,
ijsque oppido quam vetustis libris, domi paratas
habeam, quas breui velim extrudere: nunc vnam
duntaxat vnius locumendationem, sed nra acer-
rimo Adolphi Meckerchi & Iusti Lipsij iudicio,
pro ea